

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 10Csp/139/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817208352
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kopina
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8817208352.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Martinom Kopinom v spore žalobcu: Y. O. O..U..L.., B. XX, XXX XX S. - B. Č. O. B., Y.: XX XXX XXX, zast. W.. W. Š.O., X. O. O. B. XX, XXX XX S. - O. B., proti žalovanému: B. I., C..XX.XX.XXXX, S. S. XXX, o zaplatenie 1615,77 eur s prísl. takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 289,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 21.09.2017 do zaplatenia zastavuje.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta
- III. Súd nepriznáva žalovanému nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1615,77 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1615,77 eur od 21.09.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 12.02.2014 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty A., X..O.. (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. XXXXXXXX. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 22,80 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 600,- eur a bol povinný žalobcovi platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 20,- eur. V zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné viesť obchodnú knihu, ktorou sa na účely toho zákona rozumie obchodná kniha podľa osobitného predpisu. Banka je povinná v zmysle zákona o bankách a opatrenia Národnej banky Slovenska zo dňa 16.1.2004 o primeranosti vlastných zdrojov financovania bánk (uverejnené v Zbierke zákonov pod číslom 36/2004 Z. z.) viesť a evidovať vybrané pozície a obchody v bankovej knihe. V zmysle zmluvne dohodnutých podmienok správca po skončení príslušného mesiaca vystaví a odošle klientovi informáciu z informačného systému banky o obratoch, ktorá obsahuje okrem iných údajov aj rozpis transakcií, rozpis všetkých poplatkov a úrokov spojených so správou a používaním kreditnej karty a čerpaním a splácaním poskytnutého úverového rámca, výšku povinnej splátky, účet, v prospech ktorého má byť povinná splátka uhradená a dátum splatnosti tejto splátky. Táto listina je vyhotovená z bankového informačného systému v súlade s Metodickým usmernením č. 7/2004 Úseku bankového dohľadu Národnej banky Slovenska. Klient automaticky potvrdzuje informáciu o obratoch, ak do 15 dní odo dňa vystavenia nedoručí správcovi písomnú reklamáciu. Reklamovanie transakcie a nedoručenie výpisu z bankovej knihy nezabavuje klienta povinnosti uhradiť povinnú splátku do dňa splatnosti tejto splátky uvedenej v informácii o obratoch. Dlhý zostatok je celkový debetný zostatok na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov a poplatkov spojených so správou a používaním karty, vrátane kompenzácie poistného plateného bankou v súvislosti s poistením. Posledný kalendárny deň v mesiaci je kartový účet zaťažený úrokmi

vypočítanými štandardnou úrokovou sadzbou a úrokmi vypočítanými sankčnou úrokovou sadzbou, prípadne je v jeho prospech pripísaný úrok v dôsledku kreditného zostatku na kartovom účte. V zmysle zmluvne dohodnutých podmienok je dňom splatnosti deň, ktorý je uvedený vo výpise. Žalovaný si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo Zmluvy a jeho platobnú disciplínu sa nepodarilo obnoviť ani po viacerých pokusoch žalobcu. Pred odstúpením na vymáhanie žalobca vystavil ku dňu 13.09.2017 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.08.2017 obsahujúci súhrn debetných položiek a to istiny, poplatkov, sankčného úroku, a štandardného úroku s prihliadnutím na vykonané úhrady žalovaného s konečným zostatkom na úhradu vo výške 1615,77 eur.

3. Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to a to žiadosťou o aktiváciu Bankomatky G. zo dňa 04.01.2014, Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet účinnými od 15.1.2014, výpisom z Bankomatky G. za obdobie od 22.02.2014 do 31.08.2017 a zistil nasledovný skutkový stav:

5. V priebehu konania podal pôvodný žalobca na tunajší súd návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu. Súd uznesením zo dňa 09.01.2018 č.k. 10Csp/139/2017-31 pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu: A. Ú. S., X.O., B. C. X, XXX XX S., Y.: XX XXX XXX, a na jej miesto do konania vstúpil ako žalobca Y. W. O. O..U.L., B. XX, XXX XX S. - B. Č. O. B., Y.: XX XXX XXX.

X. Pôvodný veriteľ prostredníctvom spoločnosti J. R. N. ako jeho zástupcu na základe plnej moci a žalovaný ako klient uzatvorili dňa 04.01.2014 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty A., a.s., tak ako to vyplýva so žiadosťou o aktiváciu Bankomatky G.. V žiadosti je uvedený predschválený úverový rámec 1200,- eur a štandardná mesačná splátka 40,- eur. Žalovaný podpisom tejto zmluvy vyhlásil, že pred jej podpisom sa oboznámil s Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných A., a.s., ktoré sú súčasťou zmluvy, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať (čl. V bod 10 formulára). Podľa Článku V. posledný odsek žiadosti, prijatím a schválením žiadosti zo strany banky sa táto žiadosť stáva zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty.

7. Obchodné podmienky pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných A., a.s. boli písané drobným, takmer nečitateľným písmom. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sa mali stať podľa čl. V. bodu 10. zmluvy označeného „Vyhlásenia Klienta“.

8. Z výpisu z Bankomatky G. súd zistil, že žalovanému bol poskytnutý úverový rámec 600,- eur pri výške úrovekovej sadzby 22,80 % ročne a stav na karte ku dňu 31.08.2017 bol - 1615,77 eur. Žalovaný realizoval posledný výber dňa 22.02.2014 a poslednú úhradu realizoval dňa 26.04.2014 vo výške 22,67,- eur.

9. V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

12. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

13. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

16. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

17. Podaním doručeným súdu dňa 6.4.2018 zobral žalobca žalobu v časti o zaplatenie 289,19 € s prísl. späť a požiadal súd o zastavenie konania v tejto časti. Súd podľa § 145 ods. 2 Csp konanie v predmetnej časti zastavil.

18. V prevyšujúcej časti súd rozhodol o zamietnutí žaloby s nasledovných dôvodov:

19. Aktívnu vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

20. Podľa § 92 ods.8 zák. č. 483/2001 o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

21. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

22. Podľa § 17 ods. 4 zák. č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase postúpenia pohľadávky pôvodný veriteľ je povinný písomne informovať spotrebiteľa o postúpení pohľadávky do piatich pracovných dní odo dňa postúpenia pohľadávky. Porušenie povinnosti podľa prvej vety je osobitne závažným porušením povinností podľa osobitného predpisu.

23. Nový žalobca nepreukázal, že po postúpení pohľadávky informoval žalovaného o postúpení pohľadávky, žalobca síce doručil súdu oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 23.11.2017, ale nepreukázal doručenie oznámenia žalovanému.

24. Z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. (zákon o bankách) vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda Všeobecná úverová banka a.s., postúpila rámcovou zmluvou z 30.06.2017 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Všeobecná úverová banka a.s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu, ale len do doby postúpenia nesplatennej časti dlhu. Pritom úverový vzťah žalovaného s pôvodným veriteľom - bankou „bežal“ ďalej. S obsahu návrhu na zmenu žalobcu a pripojenej Rámcovej zmluvy o postúpení však vyplýva, že postúpený mal byť celý zostatok nesplateného dlhu žalovaného voči banke, hoci nedošlo k jeho zosplateniu pred postúpením.

25. V priebehu konania podal pôvodný žalobca na tunajší súd návrh na zmenu účastníka na strane žalobcu, z dôvodu postúpenia pohľadávok. Súd uznesením zo dňa 09.01.2018, č.k. XXCsp/XXX/XXXX-XX pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu: A. Ú. S., X.O., B. C. X, XXX XX S., Y.: XX XXX XXX, vstúpil ako nový žalobca: Y. W. O. O..U..L., I. X, XXX XX S., Y.: XX XXX XXX. Žalobca ale súdu žiadnym spôsobom nepreukázal splnenie podmienok uvedených v § 92 ods. 8 o bankách pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, ide o písomnú výzvu banky alebo pobočky zahraničnej banky, že klient je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku. Z gramatického a logického výkladu tohto ustanovenia jasne vyplýva, že banka je oprávnená písomnou zmluvou postúpiť zodpovedajúcu časť pohľadávky jej klienta, ktorý je s platením v omeškaní nepretržite viac ako 90 kalendárnych dní alebo ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol dobu jeden rok. Zámer zákonodarcu umožniť postúpiť len pohľadávku, ktorej splatnosť už nastala, je obsiahnutý v Dôvodovej správe k zákonu o bankách, kde sa v osobitnej časti k § 91 uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou“.

26. Žalobca- postupník, tak po postúpení pohľadávky nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu v tomto spore.

27. Súd síce rozhodol o pripustení zmeny žalobcu podľa § 80 Csp. Urobil tak však na základe tohto procesného ustanovenia, ktoré neukladá súdu skúmať hmotnoprávny nárok postupníka. Pri pripustení zmeny žaloby ide o púhu dispozíciu žalobou žalobcom. K hmotnoprávnemu preskúmaniu nároku dochádza až pri rozhodovaní vo veci samej ako je tomu teraz.

28. Nedostatok aktívnej legitímácie, resp. jej nepreukázanie je eo ipso dôvodom pre zamietnutie žaloby.

29. Okrem uvedeného však súd musí poukázať aj na nečestné zmluvné podmienky úverovej zmluvy, z ktorej žalobca, resp. jeho právny predchodca odvíjal nárok.

30. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z

toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

31. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

32. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

33. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

34. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mal byť žalovanému poskytnutý osobitný druh revolvingového úveru s úverovým rámcom 1200,- eur a s dohodnutou mesačnou splátkou úveru 40,- eur.

35. V prvom rade súd ako nečestnú praktiku hodnotí použitie takmer mikroskopickej veľkosti písma ako v samotnej úverovej zmluve, tak i Obchodných podmienkach pre používanie kreditných kariet, ktoré sú jej prílohou. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.), práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy. Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí súd ako nepochopiteľný a ako nie dobrý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. V bežnom živote sa zväčšenému textu pripisuje záujem autora pripísať mu väčší význam. Opačne text s menším písmom môže indikovať menej podstatný obsah zmluvy. V spojení s rozsiahlymi podmienkami písané takmer nečitateľným drobným písmom tak existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ podcení takúto časť textu. (Porov. nález I. ÚS ČR 342/09).

36. V tejto súvislosti súd poukazuje na celkovú nezrozumiteľnosť formulára z 04.01.2014 vzhľadom na vizuálne spracovanie právneho úkonu a jeho zrozumiteľnosť aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššie

súdu ČR 23Cdo/2942/2009, v ktorom Najvyšší súd ČR ustálil, že: „Nemožnosť určitý text prečítať bez vynaloženia zvláštneho úsilia a bez využitia zvláštnych pomôcok, by bola sama o sebe dostačujúcim dôvodom pre konštatovanie neplatnosti Zmluvy o úvere pre jej nezrozumiteľnosť, nakoľko platí, že právny úkon je nezrozumiteľný, ak jednajúci po jazykovej stránke nedosiahol v dôsledku vadného slovného či iného sprostredkovania (rozumej v skúmanom prípade vizuálneho spracovania) jasného vyjadrenia vôle.“

37. Ďalej je potrebné uviesť, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň súdy judikovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku (v danom prípade drobným písmom uvedenú v čl. V zmluvného formulára) ide aj vtedy, ak ju dodávateľ uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

38. Neprijateľná inkorporačná doložka v danom prípade drobným písmom v čl. V. zmluvy nemohla prívodiť viazanosť obchodných podmienok zmluvy o úvere, prípadne cenníka.

39. Vyhlásenie neplatnej inkorporačnej doložky má rovnaký dopad jednak vo vzťahu k náležitostiam zmluvy, ktoré absentujú vo formulári podpísanom žalobcom a jednak ku všetkým sankciám uvedeným v obchodných podmienkach. Ustanovenia vo VOP obsiahnuté, sa v prípade neprijateľnej inkorporačnej doložky nestávajú súčasťou zmluvy.

40. Uzatvorená úverová zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Právny predchodca žalobcu je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaná je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

41. Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška splátky 40 eur bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo.

42. Zároveň bolo preukázané iba, že žalobca poskytol žalovanému úver s úverovým rámcom 1200 eur, ktorý mala splácať v splátkach po 40 eur. Obligatórne údaje, ktoré by mala obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere uvedené vo formulári z 04.01.2014, tak nie sú relevantné.

43. Zmluva takisto neobsahuje povinnú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Jednou z obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť.

44. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

45. V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27.05.2014, podľa ktorého dôsledkom absencie údajov o konečnej splatnosti úveru je, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na názory vyslovené Krajským súdom v Trnave v rozsudku zo dňa 12.2.2014 sp.zn. 11Co/34/2013, Krajským súdom v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 15.10.2013 sp.zn. 14Co/407/2012.

46. Pokiaľ ide o názor vyjadrený v Rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 v právnej veci C-42/15, N. J. O., a.s. c/a I. S., je potrebné uviesť nasledovné: V uvedenej právnej veci Súdny dvor EÚ vo svojej odpovedi na 1. otázku uviedol, že Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

47. Súdny dvor EÚ vo svojom rozhodnutí vyslovil, že Smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto Smernice. Zákon o spotrebiteľských úveroch, platný a účinný v čase uzavretia zmluvy, nad rámec smernice zakotvil prísnejšie podmienky vo vzťahu k povinným náležitostiam spotrebiteľskej zmluvy o úvere na splnenie ktorých je viazané posúdenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

48. Požiadavka zákona o spotrebiteľských úveroch sa tak líši od požiadavky Smernice. Zákon o spotrebiteľských úveroch ide nad rámec Smernice a jednoznačne vyžaduje vyjadrenie jednak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. K výkladu tohto ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch existuje konštantná judikatúra slovenských súdov potvrdená rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, desiatkami rozhodnutí krajských súdov a stovkami rozhodnutí okresných súdov, v zmysle ktorej je potrebné toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje v zmysle § 11 ods. 1 Zákona za bezúročnú a bez poplatkov. Smernica vyžaduje v spotrebiteľskej zmluve iba uvedenie výšky, počtu a frekvencie splátok spotrebiteľa.

49. Pri rozpore medzi Smernicou a zákonom sa nemôže bez ďalšieho automaticky uplatniť Smernica pred vnútroštátnym právom. Vnútroštátny súd musí skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukládajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci.

50. V prípadoch, kedy súdy rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici priamy účinok.

51. Vzhľadom na explicitné znenie zákona o spotrebiteľských úveroch v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov v čase uzavretia zmluvy, nemožno priznať Smernici ani nepriamy účinok, jednalo by sa o výklad vnútroštátneho zákona contra legem (bližšie k danej problematike napríklad aj <http://www.najpravo.sk/clanky/preco-rozsudok-sdeu-vo-veci-home-credit-slovakia-c-a-klara-biroova-nie-je-sposobily-zmenit-rozhodovaci-prax-vseobecnych-sudov-sr.html>).

52. Zo zmluvy sa najviac nedajú jednoznačne určiť ani termíny jednotlivých splátok ako celku, nakoľko splatnosť jednotlivých nie vôbec uvedená v texte zmluvy. Zo zmluvy o úvere teda nevyplýva presný termín splatnosti prvej splátky ako aj nasledujúcich splátok. Uvedené jednoznačne spochybňuje možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

53. Na týchto záveroch nič nemení ani fakt, že po uzavretí zmluvy zákonodarca novelizoval zákon o spotrebiteľských úveroch, kde ustúpil od nutnosti členenia splátok v zmluve na istinu, úroky a poplatky. V dobe uzavretia zmluvy však táto právna úprava platila.

54. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

55. Z vykonaného dokazovania je preukázané, že žalobca po postúpení pohľadávky nie je v danej veci aktívne vecne legitimovaný. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu je vždy dôvodom pre zamietnutie žaloby. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol.

56. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

57. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

58. Keďže súd v časti, v ktorej súd konanie zastavil pre čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom toto späťvzatie procesne zaviniť žalobca a vo zvyšku žalobu zamietol, žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

59. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17 základných princípov CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovanému v súvislosti s konaním žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.